

Építési Vállalkozók
Országos Szakszövetsége
(ÉVOSZ)

Felmérés

Az építőipari munkaerő-ellátottságról, a szakképzés helyzetéről és az építési vállalkozások képzésben való közreműködéséről (Összefoglaló)

Az ÉVOSZ keresi annak lehetőségét és eszköztárát, hogy hogyan tudnak az építési vállalkozók közreműködni és közvetlenül maguk is tenni annak érdekében, hogy a szakmunkáshiányból és a szakképzés hiányosságaiból adódó piaci nehézségeik csökkenjenek.

Jelenleg mintegy 270 ezer fő van az ágazatban foglalkoztatva. Az alkalmazotti státuszban, munkaszerződéssel foglalkoztatottak száma nem éri el a 120 ezer főt. Minden második ember vállalkozóként megbízási szerződéssel vagy egyéb módon van foglalkoztatva. Az építési piac elmúlt két évbéli bővülése markánsan felszínre hozta az építőipari szakmunkáshiányt, a képzés hiányosságait.

Az ÉVOSZ felmérést készített 400 cég megkeresésével, az építőipari szakképzés jelenlegi helyzetének és a cégek közreműködésének értékeléséhez.

A válaszadó cégek háromnegyede jelezte, hogy az alacsony megrendelés-állomány ellenére **nincs elegendő szakképzett munkaerő a piacon**. Hiányszakmaként említették az Országos Képzési Jegyzékben megtalálható építőipari szakmák közel felét, legtöbbször a **kőműves, az ács, a bádogos, a burkoló, az asztalos, a vasbetonszerelő, központi fűtés szerelő, villanyszerelő és az épület és szerkezet lakatos szakmát jelölték meg**.

Munkaerő-felvétel esetén a vállalkozások többségénél előnyt élveznek a gyakorlattal már rendelkező szakmunkások, ezek felénél pedig inkább a fiatalabb korosztályt részesítik előnyben. A vállalkozásoknál **gyakorlati képzésben résztvevő szakmunkást csupán a cégek 25%-a jelölte meg, mint lehetséges új munkaerőt**. Indoka ennek egyrészt az, hogy a kezdő szakmunkások gyakorlati tudását és önálló munkavégzését gyengének minősítik a cégek, másrészt elméleti tudásuk közepes szintű. Motiváltságuk igen kicsi, mely részben a **bérszínvonal alacsony szintjével magyarázható**.

Miközben a duális képzési rendszert majdnem minden cég ismeri, a válaszadók csak 16 %-a vesz részt aktívan a szakmunkástanulók gyakorlati képzésében. Az alacsony részvételi hajlandóság elsősorban a bonyolult adminisztráció, illetve a jogi és pénzügyi feltételek nem kellő ismeretéből adódik. A válaszadók 1/3-a jelezte, hogy részt vennének a gyakorlati képzésben, azonban jelentkező hiányában nem tudják ezt megtenni.

Azon vállalkozások, melyek vállalják a gyakorlati képzést, átlagosan 3-4 fő szakmunkástanulót foglalkoztatnak. A képzés főleg kőműves, ács, asztalos, festő szakmákban valósul meg.

Véleményük szerint igen **fontos lenne a pályorientáció fejlesztése** szakmai bemutató programok szervezésével, video anyagok készítésével és azok közösségi portálokon, interneten történő terjesztésével, publikálásával. Így nemcsak a tanulók, hanem a szülők is megismerhetik a szakmákat és a bennük rejlő lehetőségeket, ezzel is motiválva a gyermekeket az építőipari szakmák választására. Ennek anyagi háttere azonban a cégeknél nem biztosított, pedig a pályaválasztók érkelődésének felkeltése, az építőipari szakmák népszerűsítése igen fontos a szakma imázsának növelése.

A szűkös anyagi lehetőségek miatt a cégek 75%-a nem vesz részt az építőipari szakmák pályaválasztók körében történő népszerűsítésben. Azok az elkötelezett cégek pedig, akik felismerték a pályorientáció fontosságát, elsősorban pályaválasztási kiállítások, állásbörzék alkalmával, közvetlenül az általános iskolákban, illetve szakmai kiadványok támogatásával járulnak hozzá, hogy minél több fiatal válasszon pályájául egy építőipari szakmát.

A statisztikai adatok alapján az építőipar teljesítménye lassan emelkedik, a vállalkozások szerződésállománya várakozásaik szerint a közeljövőben megtorpan. A költséghatékony gazdálkodást szem előtt tartva ehhez igazítják létszámukat, és az **élőmunka-ráfordításon számottevően nem terveznek változtatni**. A cégek továbbra is inkább a meglévő állomány képzésére helyeznek nagyobb hangsúlyt, elsősorban a szellemi foglalkozásúak és a menedzsment körében. A **válaszadók egynegyede** azonban **egyáltalán nem képzik munkavállalóit, és a jövőben sem kíván ezzel foglalkozni**.

A gyakorlati képzésre vonatkozó 2016. januártól hatályos módosított jogszabályok kedvezőbb finanszírozási feltételeket fognak biztosítani a vállalkozások számára, amennyiben szakmunkástanulók gyakorlati képzésében részt vesznek. **A vállalkozások e téren való jobb informáltsága, a pályorientáció fejlesztése nagy segítséget nyújthat** az építőipari szakképzés javítására, ehhez azonban elengedhetetlen a szakma képviselői, a kormányzat, a kereskedelmi és iparkamarák hatékony együttműködése.

Budapest, 2015. október 30.